Mere fokus vil give flere levende kalve

Det største skridt for at komme et problem til livs er at fokusere. Det lyder enkelt men er ofte svært i en travl hverdag.

Forsknings- og rådgivningsprojekt om nedsat kalvedødelighed

Gennem det sidste halvandet år har et forsknings- og rådgivningshold fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Dansk Kvæg og Økologisk Landsforening undersøgt forhold vedr. den alt for høje kalvedødelighed i mange danske økologiske besætninger. Vi arbejder i løbet af projektperioden sammen med 20 besætninger, som skal identificere problemerne i egen besætning, og selv lægge en plan for at arbeide sig ud af dem. Der mangler nemlig ikke viden, men handling. Kernen til problemet med kalve ligger tit i fordelingen af ansvar og opgaver mellem folkene på gården. Projektets foreløbige resultater viser, at dette er en rigtig antagelse: det handler om at få sat tingene i system og først og fremmest at fokusere.

Nogle af de deltagende besætninger begyndte at nedbringe kalvedødeligheden blot ved at melde sig til projektet.

Rådgivning: tag fat i en ting af gangen og få succes

Baseret på erfaringer fra projektets første del har vi beskrevet en rådgivningsmodel, som bygger på nogle enkle principper. To rådgivere skal kombinere deres viden, og sammen med kalvepasseren

gennemgå stald og kalveflok for at samstemme deres indtryk, så de taler ud fra fælles grundlag. Landmanden sætter dagsordenen og konkluderer selv på mødet, hvad han/hun/ de gerne vil forpligte sig til at gøre. De tager fat i højst to problemstillinger på en gang. Hvis en besætning virkelig er i krise – (og

det er den hvis der dør mange kalve, fx 15-20 %) - så er det vigtigt, at rådgiverne sætter ind og hjælper med at strukturere pasningen og ansvaret. Ligeså snart kurven vender og kalvene begynder at overleve, så er der 'blod nok på tanden' til at finde frem til mere langsigtede løsninger. Det drejer sig med andre ord om at få de første gode succes-oplevelser hurtigst muligt. Hele vejen skal der være en klar fordeling af roller og ansvar hos alle involverede, og opfølgningen skal være i orden.

Ikke altid enkelt – og det tager altid tid

Selvfølgelig er det ikke altid enkelt. I én af de tilknyttede besætninger er Nyt fra Internationalt Center for forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevaresystemer

Mette Vaarst, DJF AU, Mette.Vaarst@agrsci.dk

der sat ind på alle fronter. Alligevel er der stadig en nød et sted, som skal knækkes. Andre besætninger har massive problemer med infektioner (fx salmonella og paratb), og det har gjort det meget langsommeligt og komme ud af problemerne. En nedsat kalvedødelighed kommer ikke fra dag til dag. Et produkt fra projektet er - udover en veiledning til selve rådgivningsprocessen - et idé-katalog, som bygger på erfaringer fra landmænd som formåede at 'knække nøden' og få kalvedødeligheden og sygeligheden ned. Det er vores erfaring, fra

et tidligere forskningsprojekt, at alle landmænd oplever krise i deres kalveflok. Man skal som landmand beslutte sig for ikke at acceptere, at krisen bliver permanent. Det lykkes for de fleste, når de fokuserer og går systematisk og målrettet til værks. Heldigvis er kurven begyndt at vende mange steder. Den gode velfærd, som økologerne gerne skal have for at leve op til målene, handler jo også om kalvene.